

B M P R

1 6 7 7

In usum R. B. F. Guiani.

PRVDENTIA.

IUSTITIA

TEMPERA.

FORTITVDO.

VANITAS.

VERITAS.

MVNDI LAPIS LYDIVS

SIVE

EMBLEMATA MORALIA
nobilissimi viri
D. ANTONII A BVRGVNDIA
quondam Archidiaconi Brugensis
sis quibus

VANITAS
per
VERITATEM

FALSI

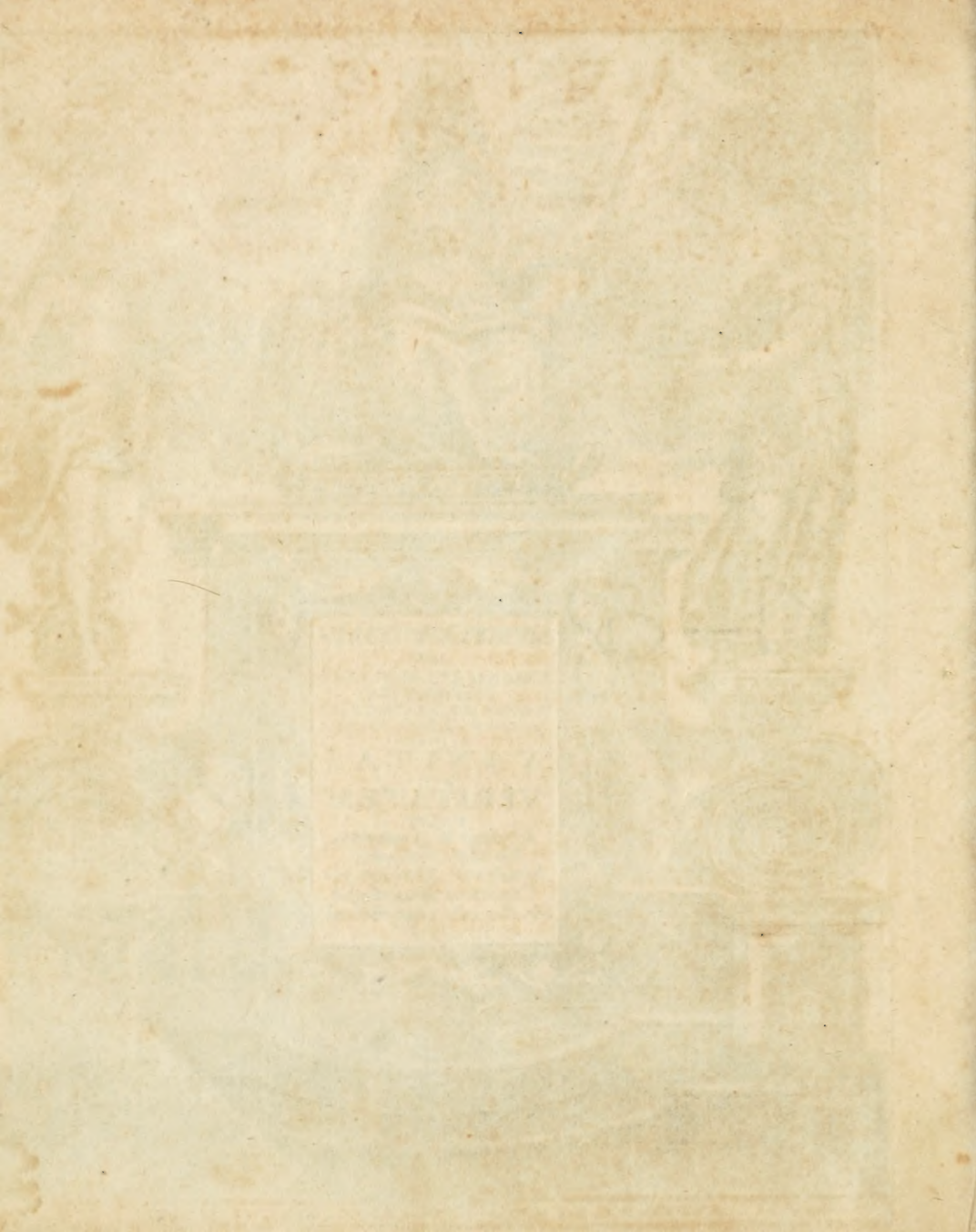
accusatur & convincitur.

Verfibus illustrabat

AVRELIVS AVGVSTINVS

CLEMENS Bruxellensis,

Fr. Eremita Auguftiniani.

AMPLISSIMO ET CLARISSIMO
D O M I N O
CASPERIO GEVARTIO I.C.
CÆSAREO REGIOQVE
CONSILIARIO AC HISTORIOGRAPHO,
VIRO IN OMNI ERVDITIONE MAXIMO
HVNC LIBELLVM L. M. D. C. Q.
IOANNES GALLÆVS
KALEND. IAN. ANNI M. DC. LXVI.

Anus adest Mundus, Musarum ô magna GE-
VARTI

*Gloria, quem Falsi crimine sisto reum.
Nec minus ipse mihi timeo, ne Vanus haberi
Incipiam, hoc quisquam si rude spectet opus.
Ille meas aliquid nugas tamen esse putabit,
Qui tibi non penitus displicuisse sciet.
Scilicet excoluit doctas quicunque per artes
Pectora, iudicium suspicit ille tuum.
Namque tibi à puero Latiae fouere Camæna
Castalijs animum Cecropiæque iugis.
Fama tuum celebrans, nullum quod nesciat æuum,
Leta per Hesperiam nomen vtramque canit.
Pridem Casareis fulgent tibi pectora donis,
Et, FERNANDE, tuis, &, LEOPOLDE, tuis.*

*

Iam

Iam tibi sceptrigeri mittunt quoque munera REGES,
 HESPERIVS SOCER hinc, LILIGER inde GENER.
 Ipsa sui Pallas CHRISTINA & Gloria sæcli,
 Martis Hyperborei filia, Pacis honos,
 Baltica despectans dum Regna, ad mœnia Romæ
 Tendit, & ætherei limin: sacra PÆTRI,
 Est dignata tuas Anuersæ inuisere Musas,
 Aurato & meritum cingere torque latus.
 Docta tuos passim miratur Gallia versus,
 Et gravis eloquij flumina larga stupet.
 Nam Maro, dum pangis felici carmina Venâ,
 Ipse tuo præsens creditur ore loqui.
 Restituis (vitæ lustris vix quatuor actis)
 Papinio in Siluis nomen opusque suum.
 Scyro iterum latitans, duce te, prorupit Achilles,
 Spreuit & Argolicas Thebais alta minas.
 Dum tua prodirent primævæ Electa iuuentæ,
 Exhibita haud paucis est medicina libris.
 Cuncta Vetustatis tu mystica sensa recludis,
 Seu lapis hæc priscus, siue numisma tegat.
 ² Enigma id lepidum probat, Ælia Lælia Crispis,
 Sub quo delituit nomine tectus Amor.
 Multorum ingenium Vani torfere labores;
 Cui tamen id licuit soluere, solus eras.
 Clamat id Austriacus communi voce Triumphus,
 (Post Norlingano parta trophæa solo)

Anuer-

² Vide c. 1. l. 3. Electorum Genart.

*Anversa pridem per te celebratus in Urbe,
 Dum sacra ^b FERNANDVS mœnia victor adit.
 Doctum opus! hoc magnam tibi famam vrbiq̃ue parauit:
 Et soli Inuidiæ displicuisse potest.
 Fœdere perpetuo GALLIS qui iunxit IBERVM,
 Pacifer id mundo testificatur Hymen.
 Singula quid tentem memorare? putamine sperem
 Iliadem citius claudere posse nucis.
^c Prodeat ô tandem Cæsar Pius Antoninus:
 Profer & Augusti dogmata prisca Sophi:
 Socraticæ vigeant te vindice scita Senectæ:
 Tollat & elatas Porticus alta Scholas.
^d Prodeat ipse suo per te iam redditus æuo
 Manlius, Ausonia Consul, & Urbis honos.
 Discute Scaligeri nugas, & somnia Vani
 Tristani; tenebris eripe & Astra suis.
^e Prodeat illa Ducum, Dintero auctore, Brabantum
 Historia, & patriæ iura reclude tue.*

* 2

Per-

^b Sereniss. Princeps FERDINANDVS AVSTRIACVS, Hisp Infans
 Cardinalis, Belgarum & Burgundionum Gubernator.

^c Imp. Cæs. M. Aurel. Antonini Aug. libri XII. Τὸν εἰς ἐαυτὸν.

Ad seipsum, sive De sui ipsius institutione: iam editioni parati:
^d uti & Fl. Manlij Cos. Astronomicon, quem hætenus Erudi-
 titi omnes sæculo Augustæo, ipse Theodosiano vixisse probavit
 in Papinianis Lectionibus cap. VIII. lib. III.

^e Historia Ducum Brabantie, auctore N. V. Edmundo de Dijn-
 ter, olim quatuor Brabantie Ducibus, ANTONIO I. IOANNI IV.
 PHILIPPO I. & II. (cui cognomen BONO) Burgundie & Braban-
 tie Duci à Secretis, &c. breuè (fauentibus Superis) prodibit ex
 Bibliotheca Geuartiana in fol. cum notis historicis.

*Perge, age: nam prima tribuit tibi fama iuuenta,
Vix sibi quod spondent improba vota senum.
Virtutis splendore tua, liuore maligno
Iam domito, meritas baccare cinge comas.*

*^f Quòd migret ad Scaldim per te sacundia lingue
Ausonia, narrant ingemuisse Tibrim.*

*^g In Statuam HENRICI gemmantia carmina MAGNI,
^h Festiuosque Ignēs Sequana sape legens:*

*Maſſe, ait, ó Vates! MAGNI præconia REGIS
Dum canis, extollit te quoque Regis honor.*

*Omen habent Voces: nam te modò Cyrrha fatetur
Laurigeros inter ſceptra tenere viros.*

*Ergo tuum his nomen ſine pondus verſibus addat:
Vt pretium à Regis nomine nummus habet.*

Aurelius Auguſtinus Clement Bruxellens. Fr. F. r-
emita Auguſtinianus, Gymnaſio ſtudioꝝ
Præfectus Antuerpiæ, accinebat v. Kalend.
Auguſti. M. DC. LXV.

*^f V. Cl. Nic. Borbonius Gallorum Poëtarum Princeps, &
Cræcarum litterarum Profeſſor Regius, Epigrammate in Electa
Geuartiana, Pariſijs anno 1619. typis Cramoſy edita, ſic inier
catera:*

*Ecce nouos iuuenis Belgis inſtaurat honores
Ingenij clarâ iudicijque face.*

*Prodiit ſimul iſtud opus, dicitur habere
Non Tibris Latias, ſed modò Scaldis opes.*

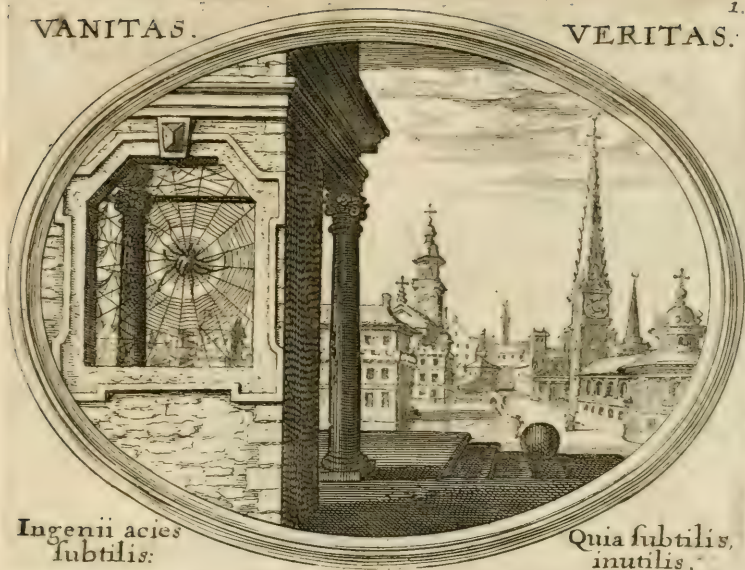
*^g Sylua in Statuam Equæſtrem HENRICI MAGNI, Galliarum
& Nauarra Regis, edita Pariſijs Anno 1617. typis Nicol. Durandi.*

*^h IGNES FESTIVI, Feſto Dni Ioan. Baptiſta, Pariſijs accenſi,
Anno 1619.*

VANITAS.

1.
VERITAS.

Ingenii acies
subtilis:

Quia subtilis,
inutilis.

EMBLEMA 1.

*Usibus haud ullis servit subtilis Arachnes
Tela, sed infestat dedecoratque domos.
Utile sic nunquam vani est subtile Sophistæ
Ingenium; ast patriæ sæpe nocere potest.*

Propter nimiam subtilitatem invisâ est Palladi araneæ tela; uti
et Sophistarum ingenium: qui similes horologiis, à vero, quod
profidentur, maxime aberrant; patriæ sæpe, et sibi perniciosi.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS

2.
VERITAS.

Memoria
facilis:

Vt influit,
effluit.

EMBLEMA 2.

*Quas patulo recipit defusas amphora collo,
Has iterum facili gutture fundit aquas.
Ne memori fidas menti commissa reposcis?
Reddere, iam pridem quæ periëre, nequit.*

Memoria, ut lati gutturis poculū, facile quod admisit, amittit facile:
sæpe, ut perfidus quaestor, reddere illud negat, vel mali instar speculi, aliter
repræsentat. Optima est, quæ mortis, quæ peccati, quæ Dei non immemor.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS.

3.
VERITAS.

Verborum
copia.

Nihil copia,
sed usus.

EMBLEMA 3.

*Copia magna tibi nil famæ aut nominis addet,
Si male disponas, Bibliopola, typos.
Copia verborum quemquâ facit esse disertum.
His male sed verbis utere, fama perit.*

Characterum copia utilis est, si eâ rectè uteris; sin secus, noxia: sic
verborum copia anceps est. qualis qualis tamen sit, quo major,
eò periculosior esse solet; maxime, si illi quàm maxime fidis.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan Gale
excudit.

VANITAS.

VERITAS.⁴

Corpus valens ac
vegetum.

Rebelle
sublicium.

EMBLEMA 4.

*Ecce, procax mulier te linguâ et verbere multat,
Esse tamen coniux sic tibi cara potest?
Tu lætus vegetum corpus nutrisq; fovesque,
Nec minus hoc animæ, quā nocet illa viro.*

Insanum est de rebelli conjuge gaudium. caro est animæ quasi
conjug, contra quam rebellat assiduò. Stultè tamen a nobis tove-
tur: ut valeat: multis enim sanitas noxia; utilisq; fuit infirmitas.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.⁵

Robur
insigne.

Infirmis fortia
cedunt.

EMBLEMA 5.

*Cedit equus clavo, leo gallo, robora vermi,
Muri elephas, remore turgida vela ratis.
Ferreus ut carcer firmum est tibi corpus; et ipsum
Vincitur exigua conficiturque lue.*

Agile et robustum corpus fortis adversarius, firmus carcer, ab alijs
rebus agilitate et robore vincitur; quæ tamen ipsæ infirmioribus
cedunt. hominum fortissimus quisq; ab una febricula proster nitur.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Gallæ
excudit.

VANITAS

VERITAS.^{6.}

Elegans
forma,

Pulchra domus
cineris.

EMBLEMA 6.

*Vana Gomorrhæi placuit tibi purpura pomi?
Frangere cutem: est ater tota medulla cinis.
Quam modo miramur præstanti in corpore formam,
In cineres vertet mors seniumque brevi.*

Pomum Gomorrhæum placet specie: scatet cinere: placet humanâ specie formosa cuticula: sed pulvis est, in pulverem mox abiturus. sepulcra consule: vel formosissimorum cadavera te docebunt.

*Andreas Pauli
fecit.*

*Ioan. Gallé
excudit.*

VANTAS

VERITAS.

Illus Tris
patria

Parit
umbras.

EMBLEMA 7.

*Iugentes umbras turrita palatia spargunt :
Nocte vides stellas; sole micante latent .
Illustri in patria reliquis præcellere rarum est;
Derogat illa bonis, detegit illa malos .*

*Vir illustris nihil à patria lucis accipit; obscurus etiam
tenebras: in obscura patria hic melius lateret; ille eminere magis .
Ad Solis radios hebet Lucifer: civitas illustris umbras parit.*

*Andrea: Pauli
fecit.*

*Joan: Galle
excudit.*

VANITAS.

VERITAS.^{8.}

Ingenita
libertas,

Libera
captivitas.

EMBLEMA 8.

*Quid misera obstrictis volucris petis æthera pennis?
Libera nequaquam es, dum tua vincla trahis.
Liber es? et reges mala sors servire coëgit:
Tu scelerum subdis libera colla iugo.*

Libera est hæc avis, nec libera: sic qui liber est homo, servus nascitur: et quidem peccati, ne dicam fortunæ: nulla enim non hora servituti obnoxia: nulla non subiacet peccatis anima.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.⁹

Clarus
sanguis:

Optimus est;
qui sanus.

EMBLEMA 9.

*Sanguis hic est illi similis, sed sanior ille:
Rex tamen hunc, illum rustica vena dedit.
Nascitur è servis rex; regum è sanguine servus:
Nobile dant sanæ vitæque morsque genus.*

Stultum est de Nobilitate, uti de sanguine, certamen. Eò ge-
nus obscurius est, quò vetustius et sæper aliena laus: nec tantum
nascendo, quantum vivendo; sed, maxime moriendo comparatur.

Andrea: Pauli
fecit.

Ioan: Galle
excudit.

THE

OF

THE

OF

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

VANITAS

VERITAS.^{10.}

Bonum
nomen

Sæpe malum
genuit.

EMBLEMA 10.

*Fecerat hic nummus regis sub imagine fucū:
Fraus patet, infamem plaga pudenda notat.
Sic gravius probrum, detecta fraude, malignos
Urget, quò melior credita vita fuit.*

Nomen bonum pecuniæ nocet, si falsa deprehenditur: ita nec bonum facit hominē opinio bona, siue aliena, siue propria: multò minus adulatio, vel fama postuma: sed si falsa est gravius officit.

Andreas Paul
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.^{II.}

Lauta
fames,

Vermium
penus.

EMBLEMA II.

*Innumeros gignet tibi caseus undique vermes,
Quem validi affuso per pluis imbre meri.
Nectareo quod nunc potu dapibusq; saginas.
Corpus, erit nidus vernubus, atque cibus.*

Si stultum est modico vino e caseo vermes producere, insanum
est, patrimonium sanitatemq; prodigere in epulas omnis
generis superfluas, ut lautius e cadavere tuo vermes alas.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS.^{12.}

Prehiosa
sitis:

Accenditur, ut
extinguatur:

EMBLEMA 12.

*Calcis ut extinguat cœcū calcarius ignem,
Hunc penitus gelidam fuscitat inter aquā.
Sic vario potor quam sedat semper Iaccho,
Assidue madido fuscitat ore sitim.*

Accenditur viva calx, ut extinguatur: sic hodie omni modo
et genere certatur, non ad extinguendam sitim, sed ad eam
accendendam: maxime cum tabacū bibitur. et vinū adustū.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS. ¹³

Splendidum
convivium.

Omnia
pompa.

EMBLEMA 13.

*Cernitis hoc quanto celebretur funus honore ?
Nil tamen hæc animam pompa superba iuvat.
Nec potis est mensæ luxus vel regius auro
Argentove, Midâ teste, levare famem .*

Vt in magnifico funere omnia pompam spectant non animam:
sic in splendido convivio, quod fallidum, querelas, obloquia, damna,
parit; omnia famæ dantur, non fami, non pauperi, aut animæ .

Andreas Pash
fecit.

Ioan. Gall
excudit.

VANITAS.

VERITAS. ^{14.}

Frequens
comestatio,

Multiplex
insania.

EMBLEMA 14.

*Sæpe mihi, fateor, vesanus morio risum,
Dicta ubi contemplor factaque barda, movet.
Æqua comesantis tamen est dementia turba;
Scilicet ille nihil, quin agat ista, facit.*

Multæ sunt et malæ fatuorum insaniæ: plures et peiores comes-
latorum. Morotrophium adi: mox inde cauponam pete, et
clamabis, comeslatorum ebrietatem insaniam esse voluntariam.

Andreas Pauli
fecit.

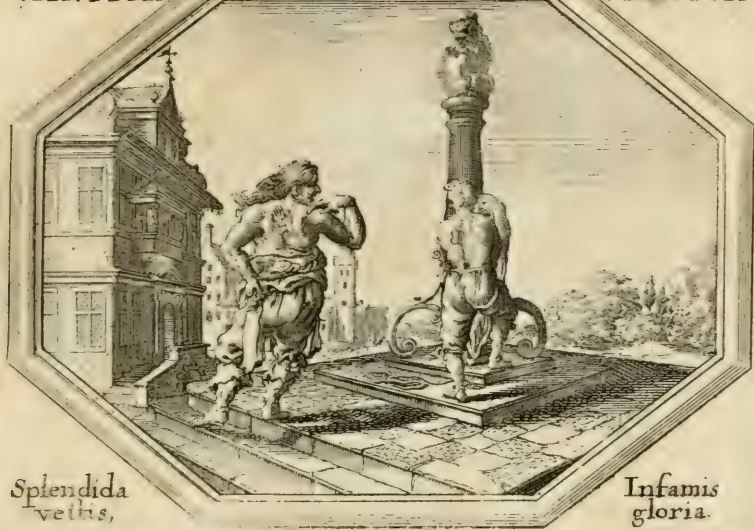
Ioan. Galle
excudit.

VANITAS.

15.
VERITAS.

EMBLEMA 15.

*Quis furor? infami, demens, te stigmatē jactas,
Quam dedit æternam culpā scelestā notam?
Parcius ista precor. Scitā dum vestē superbis,
Quid nisi naturæ jam tibi stigma placet?*

Gloria de vestibus, est gloria de stigmate: insolens tamē viget
ubique vestīū studiū, insolens a capite ad pedes usque varietas:
quū pretio certatur, et infame habetur: infamiā hac non laborare.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS. ^{16.}

Odorum
fragrantia,

Inanis
saturitas.

EMBLEMA 16.

*Tandem sume cibos, jeiune Cylindre. Benignè:
Absque cibo saturum reddit inanis odor.
Trosulus hic itidem, stomacho latrante, suavi,
Molliculus nares pascit odore suas.*

Vt cocū culinar nidor inanijs; ita pascunt effeminatos odora-
menta sed vanè magis, vitiose et putide; tabacū presertim. Modici
odores si adsint, non respuendi quidem illi; sed Deo impensè
laudabiles sunt.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

17.
VERITAS.

Dulcis
symphonia.

Prius fluit
quàm fluit.

EMBLEMA 17.

*Submergère prius, quàm scribas nomen in undis:
Nam rapidis istam fluctibus illa premit.
Tu modulis liquidum dementior æra cædis:
Dum sonus alter adest, jam sonus alter abest.*

Stultior est, qui musicam perdite amat; quam qui aquis nomen
inscribere nititur. hic innoxie negatur; illi deliciae damnum
adferunt: nec facilius in aëre soni; quam characteres in
fluctibus coëxistunt.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

1871

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF
COMPARATIVE ZOOLOGY
AT HARVARD UNIVERSITY
1280 DIVINITY AVENUE
CAMBRIDGE, MASSACHUSETTS 02138
U.S.A.

VANITAS

VERITAS. ¹⁸

Saltandi
gratia.

A capite ad calcē
te docet esse levem.

EMBLEMA 18.

*Mercurius nimiae signum levitatis, in ipso
Qui pede, qui pennas vertice gestat, habet.
Sic tibi saltandi, quā polles, gratia clamat,
Quod cerebrū et plantae sint levitate pares.*

Alia Mercurium levem esse docent, sic et levem esse Trobulū
docet saltandi gratia et variae saltationum species: quin genus
ipsum ridiculū prius, periculosum, et parum honestum est.

Andreas Pauli
text.

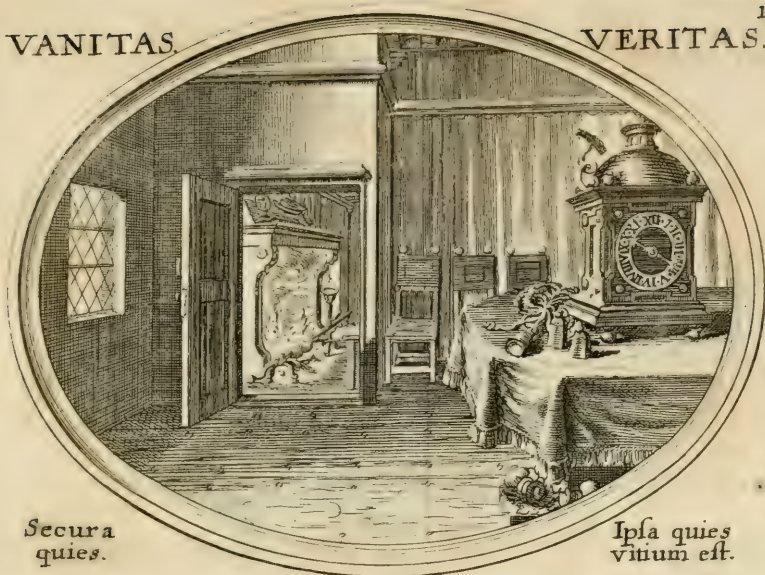
Loar. Galle
excudit.

VANITAS.

19
VERITAS.

Secura
quies.

Ipsa quies
vitium est.

EMBLEMA 19.

*Obstat longa quies, ne machina denotet horas.
N^o ruat usque veru, perditur igne caro.
Segnia, quisquis amat virtutes, otia vitet;
Scilicet hæc animis corporibusque nocent.*

Vt in veru et horologio, ita in homine longa quies vitium est;
mater omnis mali, quæ curas non tollit, sed auget. nec somnus
homini necessarius, nisi modicus. sed nos abutimur omnibus.

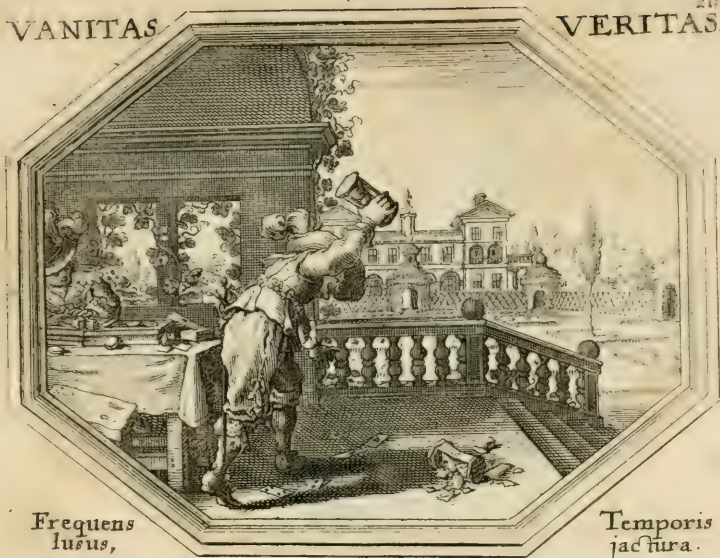
Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Gall
excudit.

VANITAS

20
VERITAS.

Frequens
lusu,

Temporis
jactura.

EMBLEMA 20.

*Quid facis, infelix? curis sic pectora solvo.
Hac igitur causâ cleftydra fracta jacet?
Hoc damnum reparare queo: tu tempora lusu
Prodigis insanus, quæ reparare nequis.*

Mala cleftydræ jactura: peior temporis, quo nihil carius. illud
otiose nunc lusu terimus, quod saluti indultū, et postea requisitū,
fors deerit. Lausores tamen temporis perdae de jactura ista gloriātur.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.^{21.}

Felix
alea,

Fallax
usura.

EMBLEMA 21.

*Accipis a cupido nummos, malesane, Danistâ:
Mœsta sed hi nummi jam tibi damna parant.
Sæpè favens tradit lusoribus alea lucrum:
Id tamen ingenti fœnore sæpe rapit.*

Alea sicut usura, fallens, quod donat repetit cum fœnore: infelix etiam peritissimis perdit omnia: quia post animam etiam Deum perdere nititur multis vitijs obnoxia, divinis humanisq; legib; prohibita.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS. ^{22.}

Equorum
genus omne:

Quot genera,
tot pericula.

EMBLEMA 22.

*Indomitæ quæcumque ratis jactatur in undis,
Vectori intrepido mille pericla movet:
Sic generosus equus camposq; hinnitibus implens,
Sæpè probro dominis exitioque fuit.*

Omnis navis periculosa est, et equus omnis, cujus cujas sit, nec vitio caret nec periculo. quia equitatio ipsa periculosa est, tamen sunt equi et cari, etiam ad amentiam usque, et quasi idololatriam.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.²³

Venandi
studium.

Dum captat
capitur.

EMBLEMA 23.

*Præda fit ipse suæ prædæ, per littora reptans,
Ostreæ dum chelis cancer aperta rapit.
Tu quoque, Venator, miserandi Actæonis instar:
Fis fera, quin canibus fis nova præda tuis.*

Venator, ut cancer, prædo et præda: Actæoni non absimilis, vanus est illius labor et noxius fama, quam infuscat: corpori quod debilitat; temporis, quod perdit; censui, quem prodigit; menti, quâ premit: quasi feram inter feras induens.

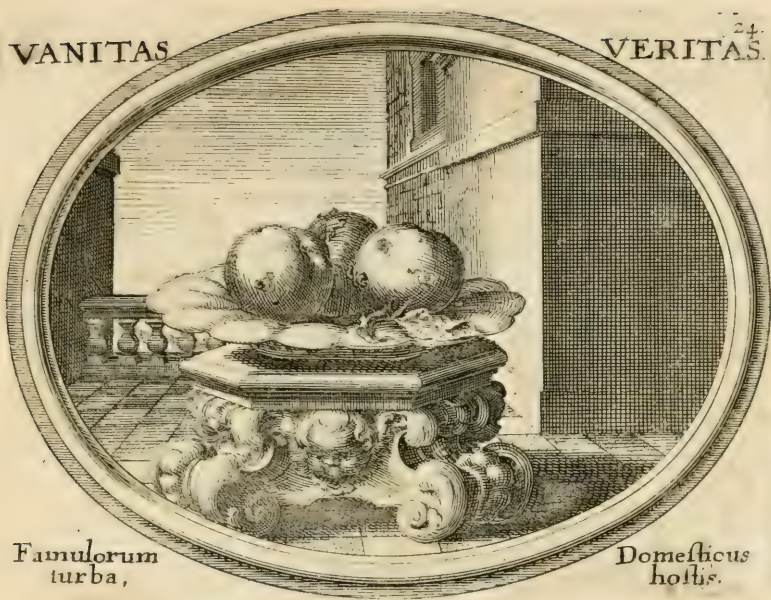
Andreas Pusch fecit.

Joan. Gallæ. excudit.

VANITAS

24.
VERITAS.

Famulorum
turba,

Domesticus
hostis.

EMBLEMA 24.

*Quidquid habes poma debes. vilissime vermis:
Hoc ingratus tamen dilacerare soles.
Munifico famulus domino sic perfidus usque
Dente, manu, linguâ, proditione nocet.*

Servi Dominum, ut vermes pomum, in se maxime beneficiū
destruunt, perdunt omnia prodigunt, arrodiunt, peiores
hostibus. initio ad quævis prompti, postea ad nihil, et tamen
ipsi nos perdimus, ut illos alamus.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan Galle
excudit.

VANITAS.

25.
VERITAS.

Bonus Dominus,

Modesta molestia.

EMBLEMA 25.

*Vis podagre aut febris quemquā magis urat, ephēbi
Non tamen hunc scabies absq; dolore sinit.
Hos gravius domini divexent, mitius illos:
Qui domino servit, liber is esse nequit.*

Hunc ephēbum minus torquet scabies, quā, aliū febris
aut chiragra; torquet tamen: sic bonus Dominus molestus
est, etsi minus, quam malus: quia se suaeque servo eripit
et libertatem, summum hominis bonum tollit.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.²⁶

Tituli varii,

Inania nomina.

EMBLEMA 26.

*Et vanos titulos huc chartæ et ludicra regni
Munera distribuunt, quæ breve tempus habent.
Sic decoris magni laudes, titulosq; superbos,
Nomina mors tandem vana fuisse docet.*

Regales scechula inania sunt nomina: quia ludicras et breves dignitates denotant: sic omnes sive animi sive fortunæ tituli: quia breves et quasi ludicros honores designant et vanos: qui nec dominum ullum conferunt, nec aptitudinē.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS.

27.
VERITAS.

Divitiar,

Malum
necessarium.

EMBLEMA 27.

*Quo genus haudquaquam possit mortale carere,
Femina iam passim dicitur esse malum.
Nec tamen ipse cadum causâ, si iudice quovis,
Hoc ego divitias nomen habere velim.*

Mulier est malum necessarium; sic et pecunia malum, omne malum
complectens, et possessore suum excæcans. hinc divitijs a vitijs nomen:
et merito; quia his offendimus Deû, proximos, nos ipsos: et necesse sunt.

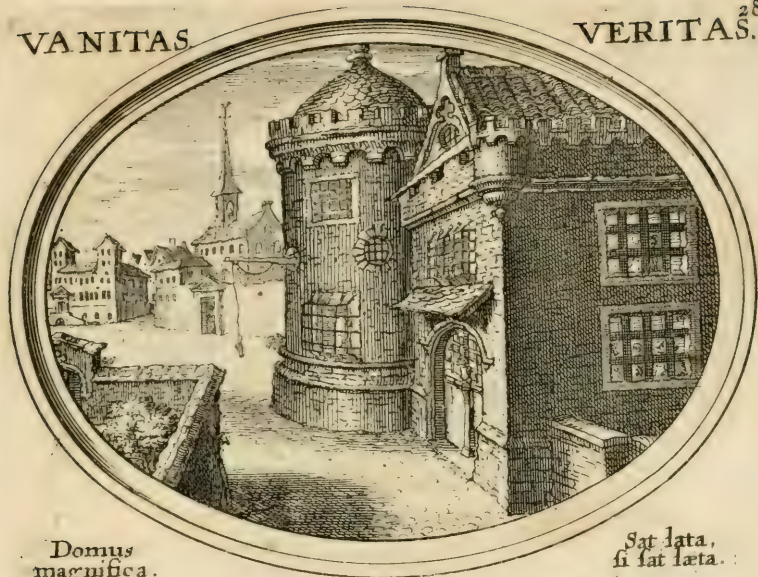
Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VA NITAS

VERITAS.^{28.}

Domus
magnifica.

Sat lata,
si sat lata.

EMBLEMA 28.

*Magnificâ clauſis tenebroſi carceris arce
Sunt loca lata ſatis, ſi modò læta ſatis.
Securam haud reddunt excelsa palatia mentem.
Quam tribuunt humilis limina ſapè caſæ.*

Ut carcer quilibet ſatis latus, ſed non ſatis lætus: ita quævis domus ſatis
lata, quia et humulus ſufficit, ſed non ſat læta, quia nec palatia ipſa miſerias
excludunt. maxima eni domus maximis eſt obnoxia periculis ſumptibus et caris.

Andreas Pauli
fecit.

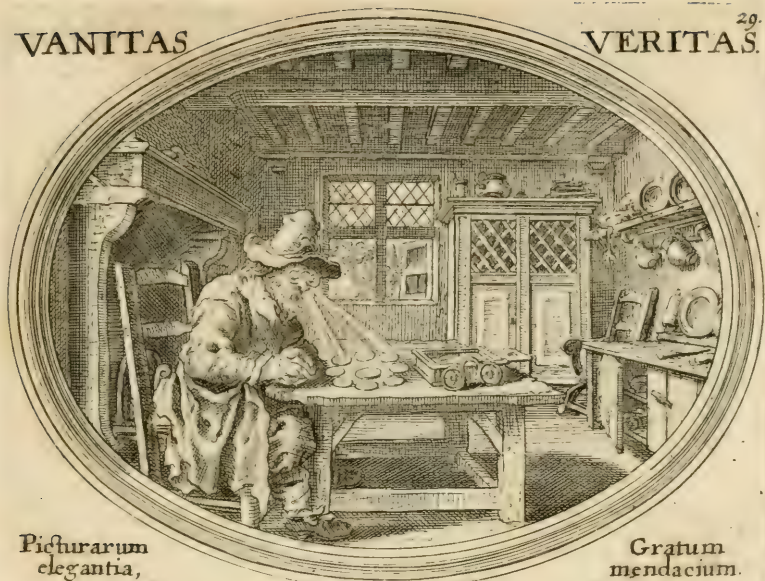
Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

29.
VERITAS

Picturarum
elegantia,

Gratum
mendacium.

EMBLEMA 29.

*Euclio mendaci nummorum fœnore gaudet,
Quos varium fingit tuber adesse vitri.
Nos quoque delectant pictæ mendacia formæ;
Quæ melius fallit, plus habet artis opus.*

Ut avaro gratû est vitri polygoni mendaciû: ita picturæ studioſo naturæ
mendaciû: eo magis quò magis imponit hoc gratus recuſit omnes veterû
picturæ et recentiorum nec errorè hunc vel tempus vel auctor excuſat.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan Galle
excudit.

VANITAS

30.
VERITAS

EMBLEMA 30.

*Bractea, quæ decorat variata coloribus. escas.
Lumina sola juvat, nil habet inde fames.
Sic oculos pascet congestis undique libris,
Nil tibi doctrinæ bibliotheca dabit.*

Epula pictæ visui sunt non usui quales quondā Heliogabali si quis solens
bibliotheca fastidio et cruci potius est, quā usui: quia librorū multitudo ne-
cessario studij nancā, memoriæ confusione, et ignorantia parit, nō doctrinā.

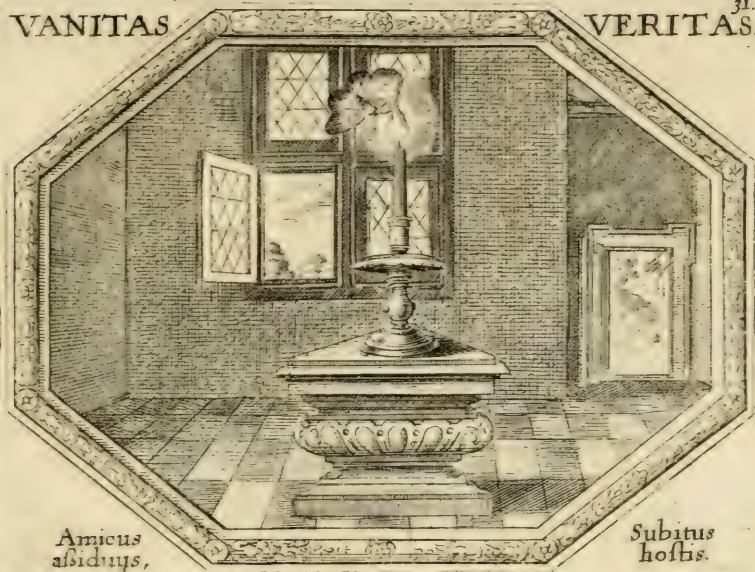
Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS

31.
VERITASAmicus
assiduus,Subitus
hostis.

EMBLEMA 31.

*Papilio ambustus subito execratur et odit,
 Quam prius obvolitans visus amare, facem.
 Qui tibi blanditur, qui te colit, instar amici,
 Si vultu aut verbo læseris, hostis erit.*

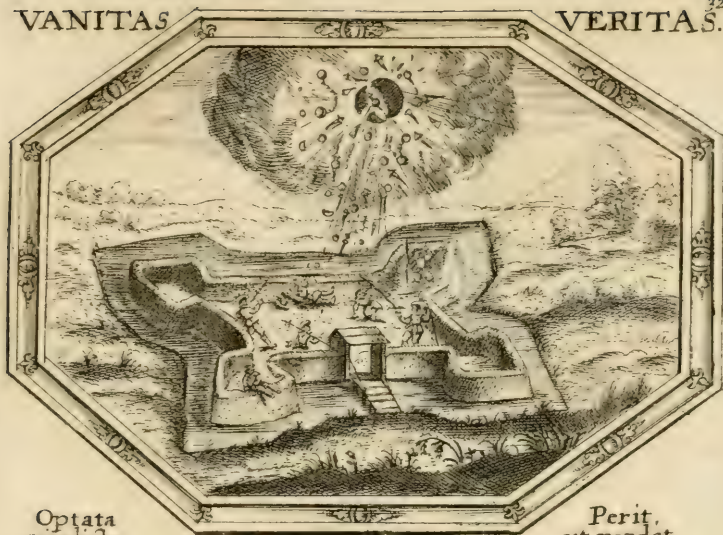
Ut cetero minui amicus papilio, mox hostis fit, ita homini homo, vix unū aliquis
 amicum assiduū habet et constantem; cum ob rationē amicitiæ initæ, tum
 ob varietatē fortunæ, tum ob libertatē correptionis, ac ipsū amicitiæ studiū.

Andreas Pauli
 fecit.

Ioan. Gelle
 excudit.

VANITAS

VERITAS.^{32.}Optata
vindicta.Perit,
ut perdat.

EMBLEMA 32.

*Flagminibus ferri, nitrato et pulvere foetus,
 Ut pereant hostes, rumpitur, ecce, globus.
 Vindice sic animum qui pœnâ explere laborat,
 Hostibus ut noceat, plus nocet ipse sibi.*

Vltor perit, ut perimat; bombo, apibus, et muro ruenti similis ne fortunis
 homine et mente privat ultio: brutis pejorem reddit, perdit corpus et ani-
 mam: rationi, honesto et utili repugnat, et pœnitendini obnoxia est.

Andreas Pauli
 fecit.

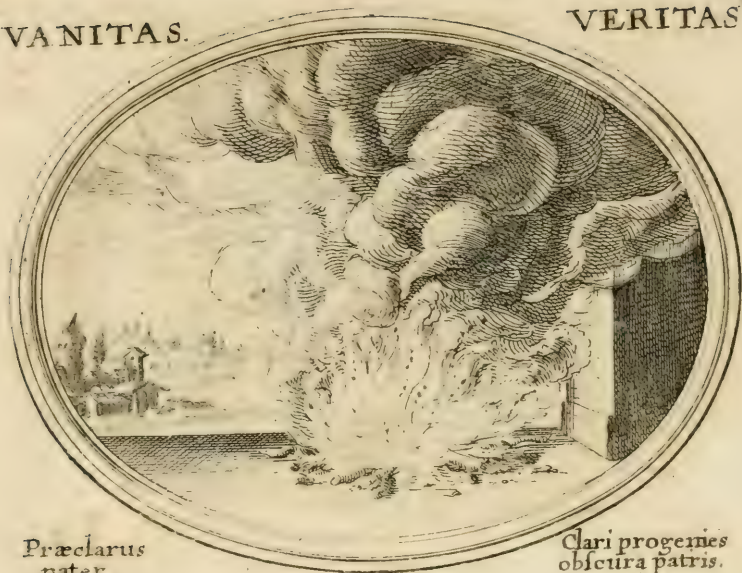
Ioan. Galle
 excudit.

VANITAS.

VERITAS.⁴⁷

Præclarus
pater.

Clari progenies
obscura patris.

EMBLEMA 33.

*Degener, insanas audes attollere cristas,
Quod celebri natum contigit esse patre?
Adspice, fumosus piceâ caligine cælum
Qui tegit, hic rutilo nascitur igne, vapor.*

Si ex claro igne fumus obscurus nascitur, multò facilius ex claro patre obscurus et degener filius, juxta experientiam, et sanè si degeneres filios experta est adoptio: quidni natiuitas, imò parenti claritas obscuris reddat filios.

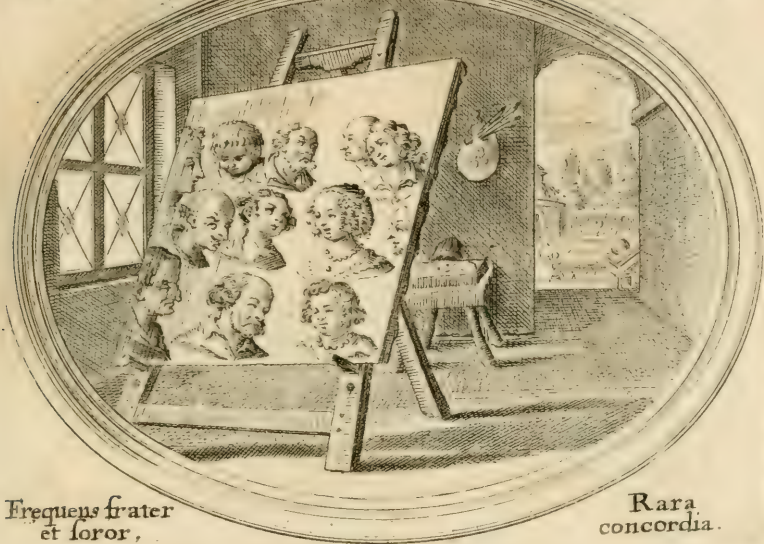
Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.^{34.}

Frequens frater
et soror,

Rara
concordia.

EMBLEMA 34.

*Nullam alij similem, nasi variante figurâ,
Tot facies inter picta tabella refert.
Ut similes vultu, sic fratres atque sorores,
Concordes animo, vix reperire datur.*

Omnes prolem desiderant, quia proles quasi redivivus parentum vultus,
sed ut nulli vultus formâ, sic nullæ proles naturâ plane similes, tot fratrum
discordiæ id docent, nâ vera fratrum sororumq; concordia aut rara, aut nulla.

Andreas Pauli
fecit

Ioan. Galle
excudit

VANITAS.

VERITAS.³⁵

Vagus amor

Amplexu enecat.

EMBLEMA 35.

*En hedera infami complectitur omnia nodo,
Quæis tamen amplexu perniciosa nocet.
Sic effrænus amor, furtis dum gaudia spondet,
Tum bona crudeli sub pede cuncta premit.*

Vagus amor hederae similis in multis, maxime quod amplexu omnia vitiat: sic vaga libido perdit omnia bona, fortuna, anima, corporis, nam opes decoquit, mentē a Deo, velut idoli, avocat; vires debilitatas ex haurit.

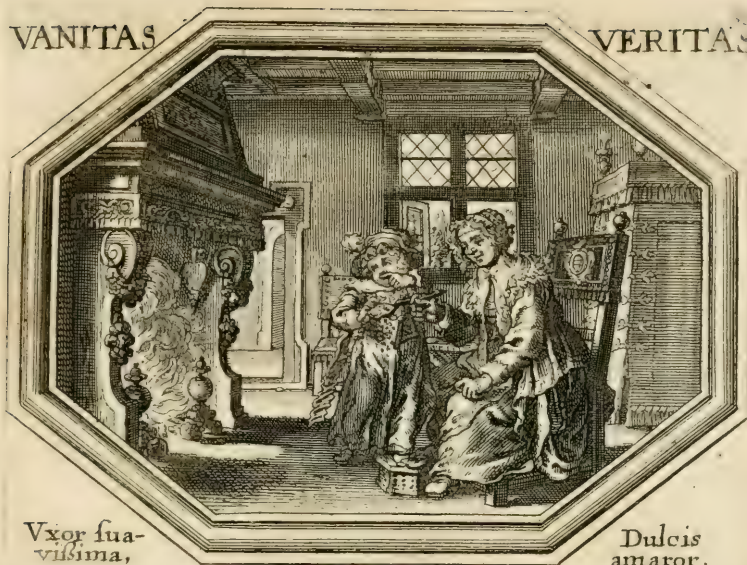
Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS

Vxor sua-
visima,

Dulcis
amaror.

EMBLEMA 36.

*Quid video: tegrato ut tradas absinthia gnato,
Ambrosio, genitrix, pharmaca melle tegis?
Haud equidem mirum: vario sic nempe mariti
Obsequio, alternis dulcis amara foves.*

Ut conditū saccharo semen Zedoar dulcis amaror est: ita viro uxor qualis-
qualis sit, partim dulcis partim amara est. Nullum dulcius matrimonio
B. Virginis et S. Iosephi. et tamen quā Iosepho in principio amarum fuit?

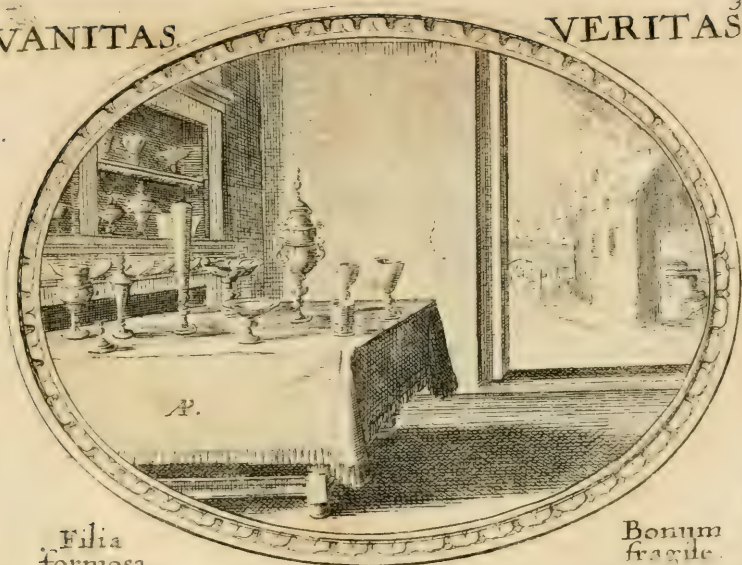
Andreas Pauli
fecit.

Ioan' Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS.³⁷Filia
formosa.Bonum
fragile.

EMBLEMA 37.

*Forma bonum fragile est: multis, vigilate parentes,
 Si placeat gnatae forma decora procis.
 Vitrea perpetuis vix serves pocula curis:
 Sed magis est fragilis pulchra puella vitro.*

Nihil vitro fragilius: nihil item filiâ præsertim formosâ: quia forma navi fragili
 est: tyrannis, quæ alios persequens seipsâ prodit: regnum male custoditum,
 quod omnes omnibus modis ambiunt: dum interî voluntariè ruit femina.

Andreas Pauli
fecit.Isen Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS. ^{38.}

Filia
nupta.

Augetur
minuendo malum

EMBLEMA 38.

*Conaubio gnatam junxisti? cura maritum
Si qua manet, gravius macerat illa patrē.
Sic ubi verrucam tollis, qui vulnere manat
Unius, innumeras mox tibi sanguis alet.*

---

*Si verrucam e manu tollis, sanguis unius plurimum semen est: sic dum pater
filiam viro elocat, laborem sibi metumq. seminat, maxime si ipsa moritur, aut
maritus multo enim curarum fecundius est virginitate conubium.*

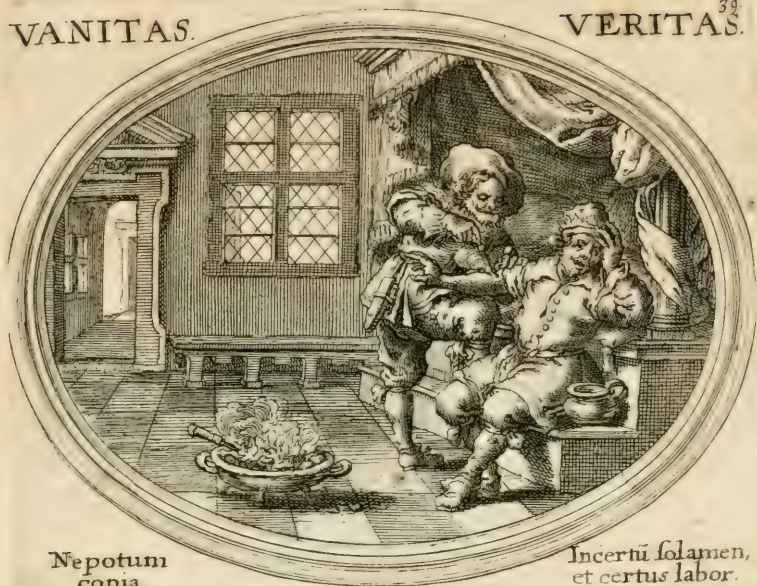
*Andreas Pauli
fecit.*

*Leon Galle
excudit.*

VANITAS.

VERITAS.³⁹

Nepotum
copia.

Incertū solamen,
et certus labor.

EMBLEMA 39.

*Nil medicum certi spondet solaminis ulcus,
Sed pariet certū grande laboris onus.
Sic nimis incertum solamen, magna nepotum
Copia, sed certus perpetuusque labor.*

Vt canterium incertum solamen est, et certus labor: sic frequens nepos
frequens labor et cura, sed incertum solamen. a morbis, a nutricibus, a
custode juniorib⁹ timent nepotib⁹ avus: a consortio vitijq; jam adolescentib⁹

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS^{4e}

Excellens
præceptor.

Nil cura sine
naturâ.

EMBLEMA 40.

*Nullus equum domitor frænatum cogat asellum
Tollere, vel certâ ponere lege, pedem.
Nil præcepta iuvant, nil præstans arte magister.
Ingenii dives nî tibi vena fluat.*

Ut non arguit doctus equis doctum asinum; sic nec insignis magister
insigne discipulum: quia nihil cura, sine natura, ingenium, non mortalis
inutiliter fructus est; sed dos naturæ, et bonus magister malo discipulo infans est.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Calle
excudit.

VANITAS

VERITAS⁴¹

Ingens
patronus.

Falsa gloria,
verus error.

EMBLEMA 41.

*Quid veluti Enceladus quisquā, Pygmæe, superbis?
Stes licet Atlantis vertice, nanus eris .
Et tu, stulte cliens, magno ceu monte, patrono
Niteris: at nanum te magis ille probat .*

Quo Pygmaeus majori in monte consistit et cliens majori patrono nititur, eo minor apparet, minimus hominū maximo suppedaneo indiget. quid quod parit vertiginē et lapsū sublimitas quia salubriola magnatum amicitia, et æmulis obnoxia.

Andreas Pauli
fecit.

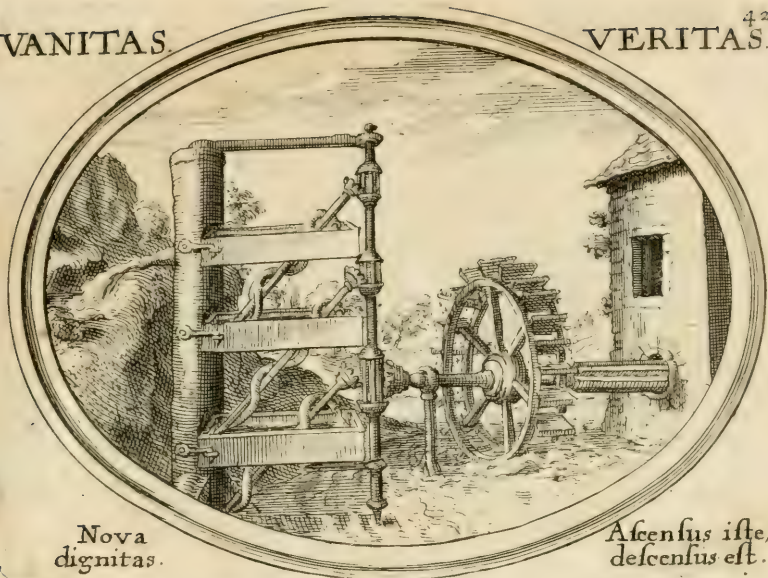
Joan Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS. ^{42.}

Nova
dignitas.

Ascensus iste,
descensus est.

EMBLEMA 42

*Ecce rotâ, et trochleis quas machina tollit in altû,
Ardua per montis præcipitabit, aquas.
Sic ubi sublimi fueris decoratus honore,
Præcitem sortis, vel tua, culpa dabit.*

Machina Augustana magno molimine aquâ ex humili in sublime tollit, ut repê-
te præcipiat: sic nova dignitas hominē è vulgo, labore non exiguo, evelit, ut mox
deturbetur, vitio, vel alieno, vel suo, vel etiâ fortuna & culpâ quæ ludum hunc amat.

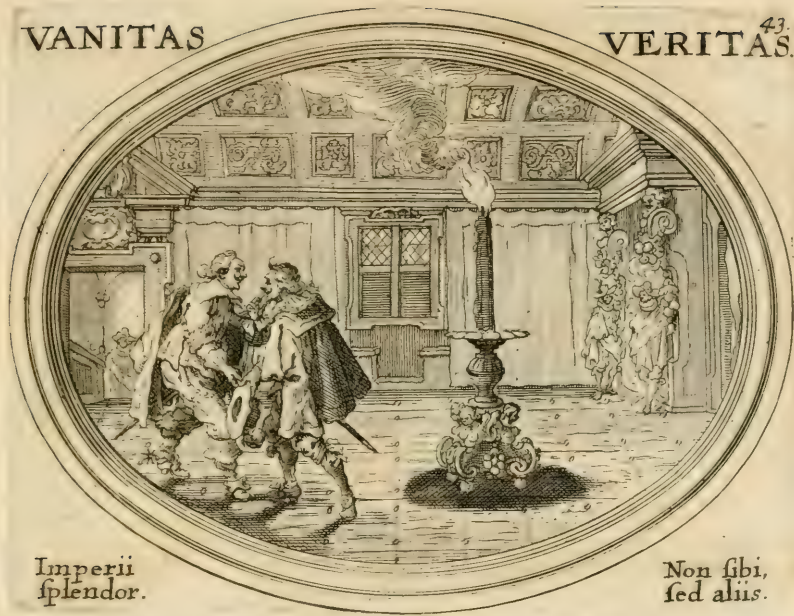
Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS^{43.}

Imperii
splendor.

Non sibi,
sed aliis.

EMBLEMA 43.

*Deservire alijs solet, et consumere sese
Lumine fax rutilans, atque calore focus.
Sic nocet ipse sibi, regni dum commoda querit,
Quem labor imperij, curaque tota premit.*

Vt fax et focus, dum alijs lucendo simul et ardendo prosunt sibi officiunt: sic Imperator lucendo alijs per benevolentiae radios, sibi nocet, invidia suorum et omnium metuens, quibus prodesse studet: et ardendo alijs, ipse consumitur.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

1874

THE
LIBRARY OF
THE
MUSEUM OF
COMPARATIVE ZOOLOGY
AT
HARVARD UNIVERSITY
CAMBRIDGE, MASS.

VANITAS

VERITAS⁴⁴

Magna
classis.

Venti
ludibrium.

EMBLEMA 44.

*Tollitur hic rhombus moderato ad sidera vento;
Frangitur immodico, deficiente cadit.
Hæc manet ingentē fortuna per æquora clāsse,
Dum subit arbitrium ludibriumque noti.*

Puer rhombū in aëre; Rex clāsse in æquore vento credit. utrumq; mag-
no molimine ventus in altum subvelit, et nullo mox negotio præcipitat.
utrumq; modicus uræ libilis animat; immodicus aut nullus ex animat.

Andreas Pauli
fecit.

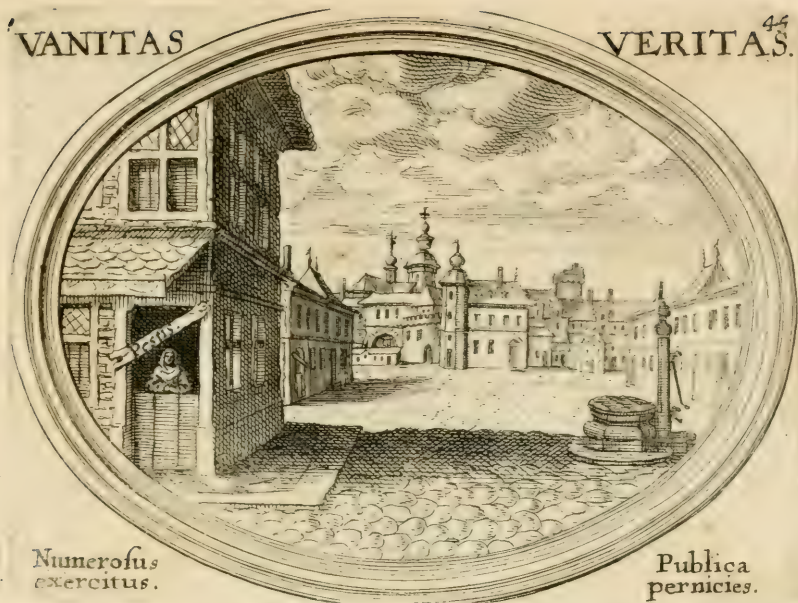
Isa. Galle
excudit.

VANITAS

45
VERITAS.

Numerosus
exercitus.

Publica
perniciēs.

EMBLEMA 45.

*Gaudia quis carpat, per rura, per oppida, tristi
Omnia dum sterni peste repente videt?
Destruit armatus plures exercitus urbes:
Regibus ille tamen creditur una salus.*

Insanum est, de numero exercitu gloriari, ut pestis omnia destruit; sic numerosus exercitus pestis multas urbes et gentes depopulata est; plures exercitus quin: etiā pestis damna, belli damna sunt: tamen enim et pestis Martē sequuntur.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

46.
VERITAS.Insignis
victoriaAliena
gloria.

EMBLEMA 46.

*Illā tumens furto movit cornicula risum,
 Quæque suas plumas dum repetebat avis.
 Quæ celebri regem decorat victoria palmā,
 Militis intrepidi parta labore venit.*

Alienis plumis gloriatur Horatij cornicula; alienā laude victor. Victoria si arte parta, multū ad alios pertinet, nihil ad victorem. sic etiā si Marte, nihil ad victorē, sed plurimū ad militem et fortunā, quæ maximā partē sibi vindicat.

*Andreas Pauli
 fecit.*

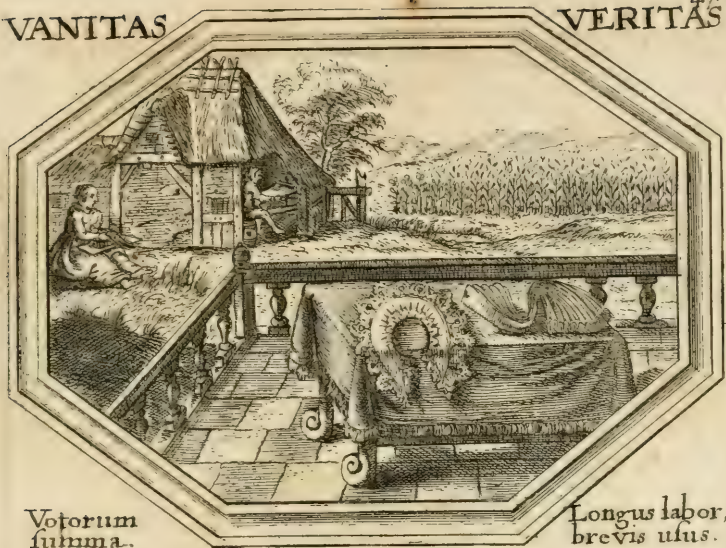
*Ioan. Galle
 excudit.*

VANITAS

47.
VERITAS

Votorum
summa.

Longus labor,
brevis usus.

EMBLEMA 47.

*Quàm brevis est usus subtili hac stamine bijsus,
Quæ fuit immensi triste laboris opus!
Si tibi post multos votorum est summa labores,
Exigui totum temporis illud erit.*

Vt tenuissimi staminis carbasus immensi laboris opus est usus exigui et brevis: ita quod huc usq. prosecutus es votū, neq. adhuc forte absecutus totius vitæ sudor est: quis scit, an unius horulæ fructus? quānulla in re omnib. constātia.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS

Flos vitæ.

Defluit ultrò.

EMBLEMA 48.

*Nè viridi nimium placeas tibi flore inventæ,
Et celeri et tacito præterit illa pede.
Sic quæ Vere novo ridebat floribus arbor,
Deciduis ultrò floribus, ecce, caret.*

Flos vitæ, ut flos arboris, defluit ultrò, non itè fructus, citius perit adoleſcētia, quam maturior ætas, mors illi vicina est, etſi remota videatur, plures macello vituli, quàm boves macantur. Et ſem̃ raritas, adoleſcentiæ crebrius moriētis ſignū est.

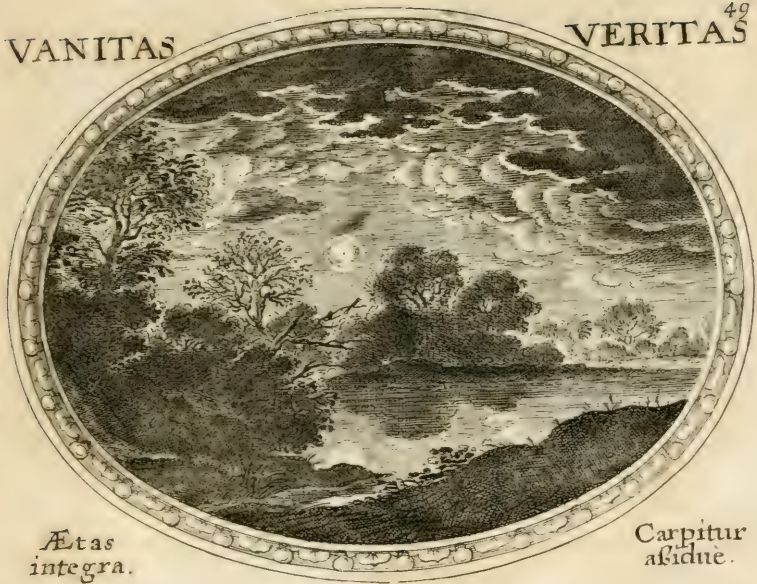
Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS⁴⁹Ætas
intēgra.Carpitur
assidue.

EMBLEMA 49.

*Cynthia dum pleno coniunxit cornua vultu,
 Occipit intēgri damna subire globi.
 Haud secus hæc ætas, quæ dicitur intēgra, vitæ,
 Carpitur assidue, deminuitque dies.*

Ætas intēgra aut plena minus dici potest quā Luna quia semper illi aliquid deest.
 propter assiduam temporis inconstantiam, cuius nulla pars ita præsens designari
 potest ut ipsius initium non sit finis præteriti; et finis initium futuri.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS ^{50.}Vita
longæva.Peior fortuna
superstis.

EMBLEMA 50.

*Ecce reos capitis: sorte est pejore superstes;
 Cum nece deterior sit timor ipse necis.
 Quot juvenum mortes spectat longæva senectus,
 Tot sibi de certâ morte pericla timet.*

Vt duos inter reos infelicior est is, qui cunctis superstes, ita defuncto juve-
 longævus senex, quia mortis timor pejor morte, quâ semper spectat, et expec-
 tat, nec evadere potest, sicut potest reus: et quia senectus, imo ipsa vita, misera est.

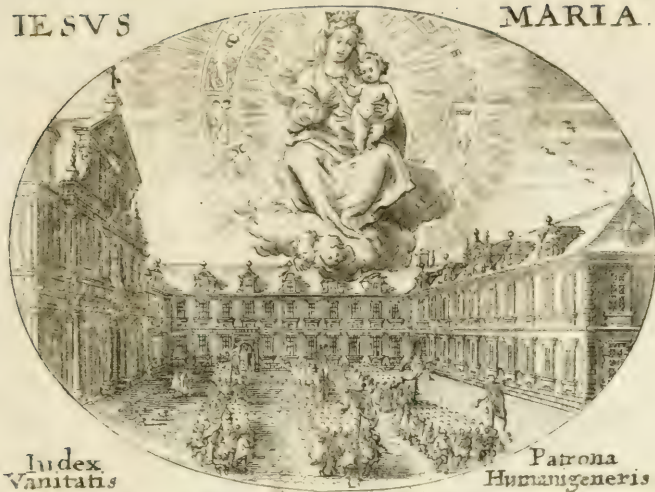
Andreas Pauli
fecit.Joan. Galle
excudit.

IESVS

MARIA.

51

Index
Vanitatis

Patrona
Humangenieris.

Paul. F.

EPILOGVS

51.

*En trahit ad sanctum Iudex supreme Tribunal
Hic Vanitatem Veritas Falsi ream.
Tot mala jam pridem toto molitur in orbe,
Inire numerū criminum ut nullus queat.
Exsilio dignam multa, vel carcere frena,
Vel diro Averni pessimam addicas rogo.
At quibus imposuit fucatâ fronte, doloque;
His parce, Christe, Matris ob casta preces.
Et veniam lapsis tu, Virgo puerpera, posce:
Nihil petenti Filius Matri negat.*

*Andreas Pauli
fecit.*

*Ioan. Galle
excudit.*

'86 WUNN

encl. 4th 4th

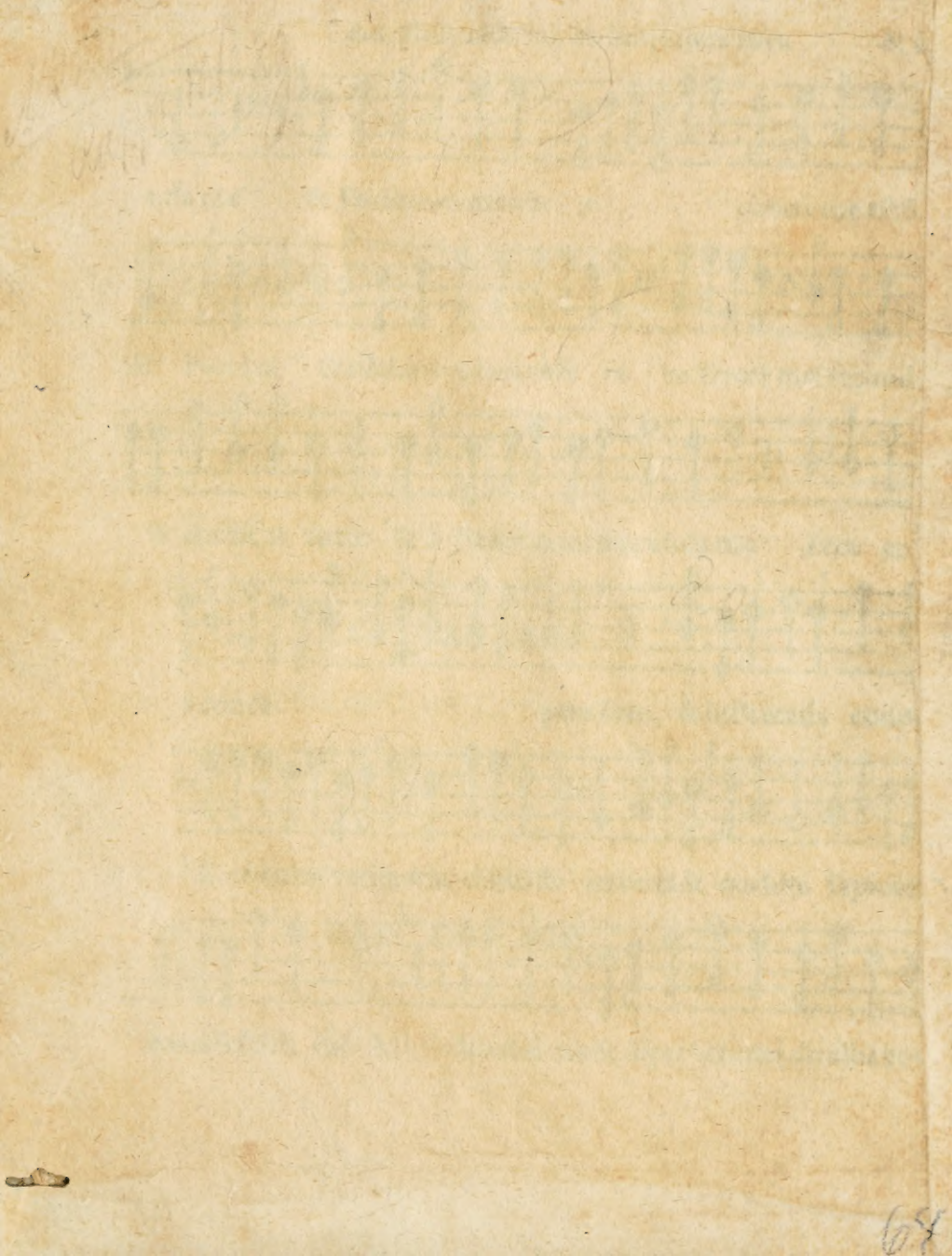
With engr. title,

(II) 51 leaves.

With 51 emblems

Prax. 293; Landwehr 74.

44427